అన్యాయం

"ఒక్క పిల్లాడైనా పెంచుకోకపోతేముద్దూ ముచ్చటా తీరేదెలాగండీ" అన్నది పార్వతి నెమ్మదిగా, సాంబయ్య భోజనం చేస్తున్న సమయంలో. "అదే నేనూ ఆలోచిస్తున్నాను" అన్నాడు సాంబయ్య. కాసేపూరుకున్నది పార్వతి. "మరెవ్వరున్నారు చెబుదూ" అన్నాడు సాంబయ్య భార్యవంక చూస్తూ. "ఆ, మనం పెంచాలేగాని ఎవరూ దొరక్కపోతారా? మీ బాబాయిగారి నాగులున్నాడు చూడండి. వాడికొక కొడుకు. ఎంత ముచ్చటగా ఉన్నాడనుకున్నారు. నేను నిన్ననే ఎందుకో అటు పోయి చూచివచ్చాను"

"వాడికీ ఒక్కడేగదే, మనకి పెంచుకోడానికిస్తాడా?" అని సందేహం వెల్లిబుచ్చాడు సాంబయ్య. "ఆ, అసలే దరిద్రులు. ఇంకా వాళ్ళకీపిల్లడెందుకులెండి. ఐనా వాళ్ళకింకా పిల్లలు పుట్టకుండా ఉంటారా? పోనీ అందాకా ఈ పిల్లాడే మనింట్లోనూ, వాళ్ళింట్లోనూకూడా మసులుతుంటాడని చెబుదాం. అందాకా ఎందుకు. నాగుల్ని, వాడి పెళ్లాన్ని కూడా తీసుకొచ్చి మన యింటికెదురుంగా ఒక చిన్న పాక వేయించి, అందులో ఉండమంటేసరి. అన్నీ కలిసొస్తాయి. అటు అది నీకు తోడుగా ఉంటుంది. నాగులు నాకు వ్యవసాయంలో సాయంగా ఉంటాడు. పిల్లాడు మనింట్లోనే వుంటూంటాడు. అందుకనే యీ పూటో రేపో యీ విషయంలో నాగుల్ని కదిలించాలనుకుంటున్నాను" అన్నాడు సాంబయ్య భోజనం ముగిస్తూ.

"ఐతే అందుకు నాగు లొప్పుకుంటాడా"

"వాడొప్పుకోకేం చేస్తాడు. ఒళ్ళరిగేటట్టు పనిచెయ్యడం తప్ప వాడికేం తెలియదు. అందులోనూ నేనెట్టా అంటే అట్టా. ఎట్టాగొట్టా పొట్టపోసుకునేవాళ్ళని తీసుకుపోయి మేపుతామంటే వాళ్ళకేం దిగులా?"

"సరే, కానివ్వండి"

సాంబయ్యది కొంచెంఘరానాకుటుంబం. వీళ్ళ తాతల కాలంలో బాగా సంపన్నులని అంటారు. తండ్రినుంచి పంచుకున్నదాంట్లో సాంబయ్య తండ్రి కొంచెంకూడా ఖర్చు పెట్టకపోగా యింకా కూడబెట్టాడు. నాగులు తండ్రిమాత్రం తన ఆస్తినాశనం చేసుకున్నాడు, తత్పర్యవసానంగా సాంబయ్య ధనికుడు, నాగులునిరుపేద అయ్యారు. నిజానికి యిద్దరూ అన్నదమ్ముల బిడ్డలే. ఐనా సాంబయ్య ఎన్నడూ నాగుల్ని పలకరించేవాడు కాడు. ఏదో అతనుకాస్త ఉన్నవాడు కదా అని నాగులు అనుకుని ఊరుకున్నాడు.

ఇంత ఆస్తి ఉన్నా సాంబయ్యకు పిల్లలు లేరు. అందుకే ఎవరినైనా పెంచుకోవాలని భార్యాభర్తలిద్దరూ ఏకగ్రీవంగా తీర్మానించుకున్నారు. నాగులుకు మాత్రం ఒక మగబిడ్డ.

నిర్ణయానుసారం నాగుల్ని కలుసుకోవాలనుకున్నాడు సాంబయ్య. కాని రెండు రోజులదాకా ఎక్కడా తటస్థపడలేదు నాగులు. మూడోరోజు తన ఒక్క అరకుండ పొలంలోనూ నాగులొక్కడే పని చేసుకుంటుండగా చూశాడు సాంబయ్య. సాంబయ్య తన వంక రావడం చూశాడు నాగులు. తన కెందుకులే అని ఊరుకున్నాడు.

"ఏరోయ్ నాగులూ! ఎక్కడా అగుపించడంలేదు" అన్నాడు సాంబయ్య.

"అదేమిటి సాంబయ్యన్నా! నేను రోజూ పొలంలోకి వస్తున్నాగా" అన్నాడు నాగులు ఆశ్చర్యాన్ని దిగమింగుతూ.

నిజంగా సాంబయ్య పలకరించినందుకు ఆశ్చర్యమేసింది నాగులికి. కాని ఎలాగైనా అన్నయ్యగా! అన్న దమ్ములబిడ్డలు. ఆమాత్రం పలకరించకుండా ఉంటాడంటలెద్దూ. అని సమాధాన పరుచుకున్నాడు. ఐనా అన్నదమ్ముల బిడ్డలైన తామిద్దరిలోని నిమ్నోన్నతాలను తల్చుకుని నాగులు తల వంచుకున్నాడు, యజమాని ముందు నౌకరు లాగా.

"అలా నేలకేసి చూస్తావేరా నావంక చూడు. ఒక్కమాట" అన్నాడు సాంబయ్య. నాగులు ధైర్యం తెచ్చుకొని సాంబయ్య మొఖం వంక చూశాడు. ఆ బారులుతీరిన మీసాల్లోంచి చిరునవ్వులు తొంగిచూడడం గమనించాడు. "ఏమిటి సాంబయ్యన్నా" అని ప్రశ్నించాడు నెమ్మదిగా.

"చూడు నాగులూ మనమిద్దరం అన్నదమ్ముల బిడ్డలం. ఎవరి ఖర్మ లెలా ఉన్నా ఒక గూట్లోవాళ్ళం. అలాంటప్పుడు తిండికి చాలక నువ్వు నానా అగచాట్లు పడుతూ పరుల పంచను దేవిరిస్తూ ఉంటే నేను చూడలేకుండా ఉన్నాను. మా యింటి పక్కనే పాక వేయించాను. అందులోనే ఉంటూ మమ్మల్నే కనిపెట్టుకుని ఉండు. పార్వతికూడా అదే చెప్పమంది" అన్నాడు సాంబయ్య ఆప్యాయంగా.

కాసేపు మౌనంగా ఊరుకున్నాడు నాగులు ఆలోచిస్తూ.

"ఏమంటావ్ నాగులూ. నువ్వుండేది కూడా నీ సొంత కొంప కాదు. ఎవరినో దేవిరించే బదులు నాదగ్గరే ఉండొచ్చుగా" అన్నాడు రెట్టిస్తూ సాంబయ్య. ఆ కోర మీసాల్లో ఇంత కారుణ్యం ఉందా అని సంశయించాడు నాలుగు. ఐనా వెంటనే నాగులికి తన కష్టాలన్నీ గుర్తుకు వచ్చాయి. తిండికి చాలదు. పసిబిడ్డను పోషించడం కష్టం. పైగా తనుండేది యితరుల యింట్లో. ఏనాడు అర్ధంతరంగా వాళ్లు లేచి పొమ్మంటారో - పైగా తన నాహ్వానిస్తున్నది సొంతన్న కాకపోయినా పెదతండ్రి కొడుకు. సరే అని అందామనుకున్నాడు. ఇంతలోనే ఏమిటిరా నీ ఆలోచన అని మరో రెట్టింపు వచ్చింది. ఏమైనా బెట్టు చూపాలనుకున్నాడు నాగులు. "ఆడ కేమంటుందో సాంబయ్యన్నా!" అన్నాడు నెమ్మదిగా.

అది మాత్ర మేమంటుందిరా పిచ్చిసన్నాసీ, సుఖంగా బ్రతకడం దానికి మాత్రం యిష్టం కాదూ!

"సరేలే సాంబయ్యన్నా!" అన్నాడు చిట్టచివరికి నాగులు. "సరే అంటే కాదు. ఇవ్వాళే వచ్చి పాకవేసుకో. తాటాకు వాసాలు అవీ తెప్పించి ఉంచాను. మధ్యాహ్నం వస్తావుగా" అన్నాడు సాంబయ్య. తేలిక పడిన మనస్సుతో "సరేలే" అని పొలంలోకి ఒంగాడు నాగులు. కండలు తేరిన అతని శరీరాన్ని చూస్తే సాంబయ్యకు ధైర్యం కలిగింది. వీడు తన పక్షాన

ఉండగా ఊళ్లో ఇక తన నెదిరించేవాళ్లే లేరని. 'వస్తారా' అని చెప్పి ముందుకు సాగాడు సాంబయ్య, స్వార్థాన్ని బయట పెట్టకుండా నాగుల్ని దయ చూపిస్తున్నట్టుగా. తనింటికి తెచ్చుకున్న తన తెలివి తేటలికి కులుక్కుంటూ.

కష్టపడి పాక తయారు చేసుకున్నాడు నాగులు సాంబయ్య ఇంటి కెదురుగానే. మంచిరోజున గృహప్రవేశంకూడా చేశాడు భార్యా బిడ్డలతో. గృహప్రవేశం రోజున ఊళ్లో నలుగురినీ పిలిచి భోజనాలు కూడా పెట్టించారు. అందుకుగాను ఖర్చంతా సాంబయ్యే భరించాడు. భోజనాలకు వచ్చిన పెద్దలు సాంబయ్య సోదరప్రేమను మెచ్చుకున్నారు. 'సాంబయ్య యింతమంచి వాడనుకోలేదురా' అన్నాడు ఒక ఆసామీ ప్రక్కవాని చెవులో. 'మన కెందుకులే' అన్నట్టుగా ఊరుకున్నాడు రెండో ఆయన.

నాగులు పరిస్థితికూడా యిప్పుడు బాగానే ఉంది. తిండికీ, ఉంటానికి లోటు లేకుండా పోయింది. బిడ్డని గురించి అసలు బెంగేలేదు. ఇద్దరిళ్ళలోనూ మురిపెంగా పెరుగుతున్నాడు. అటు పార్వతి ముద్దూ మురిపెంకూడా తీరాయి. సాంబయ్య బాధ కూడా తొలగిపోయింది. ఎలాగైనా కష్టపడి సేవచేసి అన్నపట్ల తన ఋణం తీర్చుకోవాలనుకున్నాడు నాగులు. పెళ్ళాంతో కూడా అదేమాట చెప్పాడు. "మావదిన నిజంగా పార్వతే" అని పొగిడాడు. 'అన్నయ్యకూడా నిజంగా దయాసముద్రుడ'ని పొంగిపోయాడు. పొలం భారమంతా వాడిమీద పడేస్తే తన కష్టం తీరుతుందికదా అనుకున్నాడు సాంబయ్య. నాగులు నమ్మిన బంటులా కనిపించాడు సాంబయ్యకి.

"ఒరేయ్ నాగులూ" అని పిలిచాడు సాంబయ్య భోజనంచేసిన తర్వాత అరుబయట నుంచంమీద కూర్చుని ఓనాటి రాత్రి. నాగులు నెమ్మదిగా దగ్గరికివచ్చి నిలబడ్డాడు. "కూర్చోరా" అన్నాడు సాంబయ్య. కొంచెం సంశయించినా నాగులు మొత్తంమీద కూర్చొబడ్డాడు సాంబయ్యకు కొంచెం దూరంగా. సాంబయ్య అప్పుడే చుట్టిన చుట్టమొన తుంపేస్తూ "నాగులూ చాలా రోజుల్నుంచి ఒకమాట చెబుదామనుకుంటున్నాను". అన్నాడు. "చెప్పు సాంబయ్యన్నా" అన్నాడు నాగులు. "పెద్ద పాలేరును పనిలోంచి తీసేశాను. వాడికి కళ్ళు నెత్తిమీదికొచ్చాయి. చెప్పినమాట వినడంలేదు." అన్నాడు సాంబయ్య. 'ఔను' అన్నాడు నాగులు ముక్తసరిగా.

"ఎలాగో నువ్వున్నావుగా అని మరో పాలేరును పెట్టలేదు. చూడు నాగులూ. నేనిక పొలం మట్టూ తిరగలేదు. నా పొలమంతా నువ్వే చూస్తుండు. అందుకు అగ్రహారప్పొలం నువ్వే పండించుకో. అందులో నాకేమీయివ్వద్దులే" అన్నాడు సాంబయ్య చుట్టవెలిగించి. తనే చెప్పాలనుకుంటున్న విషయాన్ని సాంబయ్య తనకే చెప్పేసరికి నాగులికి అపరిమితమైన సంతోషం కలిగింది.

"ఆ మాట నువ్వు చెప్పాలా సాంబ

నేను పొలంచుట్టూతిరగలేను. నా పొలం అంతా నువ్వే చూస్తుండు. అగ్రహారప్పొలం నువ్వే పండించుకో. అందులో నాకేమీ యివ్వద్దులే.

★ అన్యాయం ★

య్యాన్నా! నువ్వు చేసిన సాయానికి నేను నీకేమైనా చేసిపెట్టగలను" అన్నాడు నాగులు. సాంబయ్య కూడా సంతోషాన్ని వెలిబుచ్చాడు ముసిముసి నవ్వుల్తో. నాగులు నెమ్మదిగా ఇంట్లోకి చేరాడు అన్నదగ్గర సెలవుపుచ్చుకొని.

నాగులు ఇంట్లో ప్రవేశించేసరికి పెళ్లాం కుక్కిమంచంమీద పడుకుని ఏడుస్తోంది. నాగులకేమీ తోచలేదు. ఎందుకలా ఏడుస్తోందో అర్థం కాలేదు. సంతోషకరమైన వార్తని పెళ్ళానికి చెప్పాలని ఉబలాటపడ్డాడు నాగులు. కాని ఏమని పలకరించాలి? ఎందుకో ఏడుస్తున్నట్టుంది.

"ఎందుకే ఏడుస్తున్నావ్" అన్నాడు మనస్సు చిక్కబట్టుకుని నాగులు. జవాబు రాలేదు. దగ్గరగా వెళ్ళి "ఎందుకూ ఏడుస్తున్నావ్ లక్ష్మీ" అన్నాడు నాగులు. నెమ్మదిగా లేచింది లక్ష్మి.

"ఏమీ లేదండీ. మనబ్బాయిని మనక్కాకుండా చేస్తున్నారు వాళ్ళు అన్నది. ఎవరు? అన్నాడు నాగులు. "ఇంకెవరున్నారు మీ అన్న, వదినగారు." అన్నది లక్ష్మి. "ఓసి పిచ్చిదానా! అందుకేనా! పిల్లల్ని చూస్తే ఎవరికైనా ముద్దే" అన్నాడు నాగులు. కాని లక్ష్మి సంతృప్తి పడలేదు.

"ఎప్పుడూ నాదగ్గరికి రానివ్వడం లేదు. ఎల్లప్పుడూ తనే ఎత్తుకు తిరుగుతుంది. నన్నేమో పరాయిదానిలా చూస్తుంది. ప్రొద్దున్న లేచి ఎక్కడెక్కడో తిరిగొస్తే మీకేం తెలుస్తుంది" అన్నది లక్ష్మి.

"అలా వాళ్లేం చేస్తే మాత్రం వాడు మనవాడు కాకుండా పోతాడా"

"మీకేం తెలుస్తుంది నా బాధ" అన్నది లక్ష్మి మూలుగుతూ.

"నాగులు భోంచెయ్యడానికని కాళ్ళు కడుక్కోడానికి దొడ్లోకి వెళ్ళబోయాడు. ఇంతలోకే "ఒక్క మాటండీ" అన్నది లక్ష్మి. మళ్లీ లక్ష్మివైపు తిరిగాడు నాగులు. "ప్రొద్దున్న మీ వదినగారింటికి ఎవరో చూడటానికి వచ్చారు. వాళ్ళతో మా అబ్బాయి. మేం పెంచుకుంటున్నాం అని చెబుతోంది. నేను చాటుగా విన్నాను." అన్నది లక్ష్మి కళ్లనీళ్లు తుడుచుకుంటూ. నాగులికొక్కడా బాధ కలిగింది. కాని అన్న తనకు చేసిన మేలు గుర్తు వచ్చేసరికి ఏదో ఊరికే అంటుందిలే అనుకున్నాడు.

"పోనీలేవే. మనమీద స్వతంత్రంకొద్దీ అలా అని ఉంటుంది కాని మరేమీ కాదు. ఇంతలోకే ఏంమునుంచుకుపోలేదు" అన్నాడు నాగులు నెమ్మదిగా.

"ఎంత లేకపోయినా ఆ మాత్రం బిడ్డకి కూడు పెట్టుకోలేమా అండి" అన్నది ఏడుస్తూనే లక్ష్మి. నాగులు ఇక లాభం లేదనుకుని దొడ్లోకి వెళ్ళిపోయాడు. నిద్రపోతున్న బిడ్డవంక వెఱ్ఱిగా చూచి కళ్ళనీళ్ళు తుడుచుకుంటూ అన్నం వడ్డించడానికి వంటగదిలోకి వెళ్ళింది లక్ష్మి. ఇక ఆ సంతోషకరమైన వార్తని ఇప్పుడు చెప్పినా లాభం లేదనుకున్నాడు నాగులు.

రోజులు గడిచిపోతున్నాయి. అన్న వ్యవసాయమంతా నాగులు తనే చూడసాగాడు. అంతా తనదే అన్నట్టుగా కృషి చేశాడు. రాత్రింబవళ్లు పనిచేశాడు. ఆ పొలాలన్నిటినీ తన చెక్కనీ, తనకన్న యిచ్చిన చెక్కనీకూడా చూసుకుంటూ వచ్చాడు. నాగులు బాగాపనిచేసినందువల్ల నైతేనేం, లేక కాలంతీరున ఐతేనేం పంటలు బాగాపండాయి. రైతులకు వీళ్ళ చేలు చూస్తే కన్నులపండువుగా ఉన్నాయి. నాగులు మంచిరోజు చూచి చేలన్నీ కోయించి కుప్ప వేయించాడు కుప్పల్ని చూచి పొంగిపోయాడు నాగులు. తన కష్టాలకు ఇవి చిహ్నాలు. అన్నతనకిచ్చిన చేనులో కుప్పదగ్గరికి వెళ్లాడు అది సంవత్సరం పొడుగునా తన కష్టానికి ఫలితం. ఆనందంతో నవ్వుకున్నాడు లోలోపల.

దాదాపు సంవత్సరంలోగా చాలా విషయాలు జరిగిపోయినాయి. పార్వతి గర్భవతి ఐంది. నెలరోజులక్రితమే మగపిల్లడు పుట్టాడు. ఇప్పుడు పార్వతీ సాంబయ్యల ఆనందానికి మేర లేదు. కాని నాగులు కొడుకుమీద పార్వతికి యిష్టం పోయింది. వాడిబలమైన శరీరాన్ని చూస్తే పార్వతికి ఈర్ష్య కలిగింది. వాడి రూపురేఖల్ని, ఆటపాటల్ని చూసి పార్వతి అసూయతో సహించలేకపోయింది.

ఓరోజున సాంబయ్య భోజనంచేస్తుండగా "చూడండి, ఇంకా మనకి ఆ తగలాటం ఎందుకు. ప్రతిదానికి నేనేనంటూ ఆ నాగులుపెళ్లాం చేతికి అడ్డొస్తోంది. తానే యింటికి యజమానురాలన్నట్టుగా ప్రవర్తిస్తోంది. మీకేం తెలుస్తుంది. ప్రొద్దున్నేపోయి బజార్లల్లో తిరిగివస్తారు సాయంకాలానికి" అన్నది పార్వతి. అభిమానంతో కొంత తటపటాయించినా ఏమీ మాట్లాడలేకపోయాడు సాంబయ్య. పార్వతి మళ్లీ రెట్టించింది. "సలక్షణంగా మనకి పిల్లవాడున్నాడు. ఇంకా దిష్టిబొమ్మలాగా ఆ కుఱ్ఱవాడు మనకెందుకు. పైగా వాళ్ళకోసం ఎంత ఖర్చు. ఆ పొలంలో పంటంతా తీసుకోమన్నారటగా. అది మీ సొంతమా ఏమిటి? అది మానాన్న పెళ్ళికి కట్నంగా యిచ్చింది. నాది" అన్నది పార్వతి.

"పిచ్చిదానా! అందుకే దాంట్లో పంట తీసుకోమన్నాను. చూడు ఏం జరుగుతుందో" అన్నాడు సాంబయ్య.

సాయంకాలం నాగులు కుప్పనూర్చి వడ్లు బస్తాల కెక్కించాడు. భర్త కష్ట ఫలాన్ని చూడడానికి లక్ష్మీకూడా బిడ్డతో సహా వచ్చింది కళకళలాడే మొగంతో. బస్తాలను బళ్ళకెక్కించే సమయంలో సాంబయ్య తేరగాళ్ళతో వచ్చాడు. "నాగులూ, ఈవడ్లు అమ్మేశాను. ఈ తేరగాళ్ళ స్వాధీనం చేసెయ్యి" అన్నాడు సాంబయ్య. నాగులు తల తిరిగిపోయింది. "ఈ పంట నాకిస్తానన్నారుగా" అన్నాడు నాగులు.

"ఓరి పిచ్చిగా! అబద్ధాలాడి కాజేద్దామనుకున్నావా? సంవత్సరం పొడుగునా తేరగా తిన్నదికాక. ఇది నా చెక్కగాదు. పార్వతిది. దాని చెక్కలోపంట తీసుకోమంటానా, ఎంత మతిమరపైతేమాత్రం" అన్నాడు సాంబయ్య.

నేలకూలిపోయాడు నాగులు ఆమాటతో. లక్ష్మి బిడ్డతో సహా విలవిల ఏడుస్తూ భర్త దగ్గర కూర్చుంది. వడ్లని తేరగాళ్లు బళ్ళకెక్కించి తీసుకుపోతున్నారు. "నా రెక్కల కష్టాన్ని, రక్తపు ఫలాన్ని లాక్కుంటున్నాడు" అన్నాడు దీనంగా నాగులు. ఆ మాట వినిపించుకోకుండానే సాంబయ్య రెండడుగులు ముందుకేశాడు, ఇంటికి పోదామనే ఉద్దేశంతో. ఇంతలోనే రొజుకుంటూ పరుగెత్తుకొచ్చిన చిన్నపాలేరు, "సాంబయ్య దొరా! అబ్బాయి చచ్చిపోయాడు జ్వరంతో" అన్నాడుదిగాలుగా. సాంబయ్య కూలిపోయాడక్కడే. ★

నపుంసకతైలం

అంగనరములు బలహీనతచెంది చిన్నదైన తిరిగి యథాప్రకారమై పూర్తి సౌఖ్యమును భవించుటకు 48 ఏండ్లు ప్రఖ్యాతి చెందిన గ్యారంటీ మందు. 1 సీసా రూ 10/- లు. వి. పి. రూ 1-4-0

కావలసినవారు రు 1/4 ముందుగా పంపేది.

డా॥ రత్నం సన్సు మెడికల్ హాల్, మలకపేటబిల్డింగ్స్, హైద్రాబాదు-దక్షిణ